

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

16785
GK-109

Sayı : B.15.0.SGB.02.610 - 1575
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7-16785)

22 Mayıs 2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi:** a) TBMM Başkanlığının 11.02.2013 tarih ve KAN.KAR.BŞK.43452547-120.00-7/16785-174908 sayılı yazısı.
b) Başbakanlığın 15.02.2013 tarih ve 31853594-610-2-3311-1036 sayılı yazısı.

Çanakkale Milletvekili Sayın Serdar SOYDAN'ın Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği, Sayın Başbakanımızın da kendileri adına tarafımca cevaplandırılmasını tensip ettikleri, 7/16785 esas nolu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

EK :
Önerge Cevabı (4 Sayfa)

DAĞITIM :

Gereği :
TBMM Başkanlığı

Bilgi :
Başbakanlık

**ÇANAKKALE MİLLETVEKİLİ SAYIN SERDAR SOYDAN'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/16785)**

Sorular 1, 2, 3, 4, 5, 6:

Çanakkale binlerce yıllık tarihi zenginliği kültürlerinde barındırmış, efsanelere ve mitolojik hikâyelere ev sahipliği yapmış ülkemizin nadide illerinden birisidir. Çanakkale sınırları içerisinde bulunan Biga Ovası, bölgede en verimli tarım arazilerini bünyesinde barındıran, tarım ve hayvancılık potansiyeli açısından gelişmiş bir bölgedir. Tarihiyle, kültürüyle, coğrafyasıyla, toprağıyla, havasıyla ve suyuyla herkesin yaşamaya özendiğı, dünyanın dört bir yanında milyonlarca turistin ziyaret etmekten keyif aldığı ülkemizin oksijen deposu olan Çanakkale, Biga Ovası ve Kaz dağları plansız ve çarpık sanayileşme sonucu ciddi tehdit altındadır. Kültür, tarih ve turizm kenti olarak dünya markası olma yolunda ilerleyen Çanakkale ilimizin çarpık sanayileşme nedeniyle yaşanılmaz bir şehir haline gelmesine izin verilemez. Bu doğrultuda;

- Çanakkale ilinde halen kurulu bulunan, işletme halinde olan termik santrallerin toplam gücü ne kadardır, Çanakkale ili sınırları içerisinde ÇED Yönetmeliğı Kapsamında ve dışında kurulması planlanan termik santral var mıdır, var ise nerelerde kurulacak, toplam kurulu güçleri ne kadar olacaktır?
- Bölgeler ve iller bazında değerlendirildiğinde muhteşem bir doğal güzelliğı sahip olan Çanakkale bölgesinde mevcut kurulu bulunan ve kurulması düşünülen toplam termik santral gücü eko sistem açısından akılcı mıdır?
- Çanakkale'de küçük bir bölgeye kurulmuş, izinleri alınmış, faaliyette bulunan termik santrallerden, demir çelik ve çimento fabrikalarından kaynaklanan bir çevre kirliliğı, su, toprak ve hava kirliliğı tespit edilmiş midir, edilmedi ise son 10 yılda toprak, su ve hava kalitesinin bilimsel olarak tespit edilmesi konusunda çalışmalar yapıyor musunuz?
- Çanakkale, Biga Ovası ve Kazdağları bölgelerinde kurulu bulunan sanayi tesislerinin, termik santrallerin, demir çelik, çimento fabrikalarının kurulduğu ve işletildiğı alanlarda; baca gazı ve hava kalitesi ölçümleri düzenli olarak yapılmakta mıdır, yapılmakta ise sonuçları ilgili bakanlığın web sayfasında düzenli olarak neden kamuoyuna açıklanmıyor?
- Çanakkale ili sınırları içerisinde Lâpseki ilçemizde kurulması planlanan termik santralin kurulu gücü ne kadar olacaktır, ÇED süreci sonuçlanmış mıdır?
- Çanakkale ilimizde, dünyanın sayılı coğrafyasında sanayileşme planlarınız doğrultusunda bundan sonra her müracaat eden firmaya (ÇED Olumlu Raporu Sonrası) istediğı miktarda kurulu gücü bölgemizde kurması mümkün olacak mıdır, yoksa bölgemiz için eko sistemi göz önüne alarak planladığınız en fazla kurulu güç oranı var mıdır?

Cevaplar 1, 2, 3, 4, 5, 6:

Çevre Etki Değerlendirmesi (ÇED), gerçekleştirilmesi planlanan projelerin çevreye olabilecek olumlu ya da olumsuz etkilerinin belirlenmesinde, olumsuz yöndeki etkilerin önlenmesi ya da çevreye zarar vermeyecek ölçüde en aza indirilmesi için alınacak önlemlerin, seçilen yer ile teknoloji alternatiflerinin belirlenerek değerlendirilmesinde ve projelerin uygulanmasının izlenmesi ve kontrolünde sürdürülecek çalışmalardır. Bu çalışmaların amacı; kirlenmenin önlenmesidir. Kirlendikten sonra korumak, temizlemeye çalışmak, zaman alıcı, yüksek maliyetli ve zahmetlidir.

ÇED Süreci:

- Bakanlığa Başvuru, Dosyanın Değerlendirilmesi, Halka Duyurulması
- İnceleme Değerlendirme Komisyonunun Kurulması
- Halkın Katılımı ve Kapsam Belirleme Toplantıları
- Format Oluşturulması, ÇED Raporunun Sunulması ve Halkın Görüşüne Açma
- ÇED Raporunun Uygunluk Yönünden İncelenmesi

**ÇANAKKALE MİLLETVEKİLİ SAYIN SERDAR SOYDAN'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/16785)**

- İnceleme Değerlendirme (İDK Toplantıları)
- Raporun Nihailendirilmesi, Halkın Görüşüne Açılması
- Karar Verme Aşaması, Kararın Duyurulması
- İzleme-Kontrol ve Denetim aşamalarından oluşmaktadır.

Çanakkale İli Sınırlarındaki Termik Santrallerin İnceleme Değerlendirme Komisyonlarında (İDK) üye olarak görüş veren Kurum ve Kuruluşlar aşağıda verimiştir:

- Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı
 - Enerji İşleri Genel Müdürlüğü
 - Maden İşleri Genel Müdürlüğü
 - Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü
- Orman ve Su İşleri Bakanlığı
 - DSİ Genel Müdürlüğü
 - Orman Genel Müdürlüğü
 - Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü
 - Meteoroloji Genel Müdürlüğü
- Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
 - Çevresel Etki Değerlendirmesi Genel Müdürlüğü
 - Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü
 - Su ve Toprak Dairesi Başkanlığı
 - Hava Yönetimi Dairesi Başkanlığı
 - Atık Yönetimi Dairesi Başkanlığı
 - Deniz ve Kıyı Yönetimleri Dairesi Başkanlığı
 - Altyapı Yatırımları ÇED Dairesi Başkanlığı
 - Ulaşım ve Kıyı Yatırımları Şube Müdürlüğü
- Çanakkale Valiliği
 - Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü
 - Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü
 - Halk Sağlığı İl Müdürlüğü
 - İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü
- Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
 - Deniz Bilimleri ve Teknolojisi Fakültesi
- İlgili Belediye
- Proje Sahibi
- ÇED Raporunu Hazırlayan Firma

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ilgili kurumu Elektrik Üretim Anonim Şirketi (EÜAŞ) ve ilişkili kurumu Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK)'nın sorumluluk alanı içerisinde yer alan Enerji Üretim Santralleri ve Projeleri Aşağıda yer almaktadır.

**ÇANAKKALE MİLLETVEKİLİ SAYIN SERDAR SOYDAN'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/16785)**

Çanakkale İli Sınırları içerisinde İşletmede Bulunan ve ÇED Süreci Devam Eden Projeler

Projenin yer aldığı İl	Proje adı	Şirket	Kurulu güç	Durumu
Çanakkale/Çan	18 Mart Termik Santrali	EÜAŞ	320 MW	18.08.1999 ÇED Olumlu Kararı
Çanakkale/Biga/Değirmencik	İçdaş Termik Santrali	İÇDAŞ	360 MW	08.03.2007 Olumlu Kararı ÇED
Çanakkale/ Bekirli ve Kemer	İçdaş Termik Santrali	İÇDAŞ	1200 MW	26.03.2010 ÇED Olumlu Kararı I. Ünite devreye alındı. II. Ünite İnş. Aşamasında.
Çanakkale/ Bekirli ve Kemer	İçdaş Termik Santrali	İÇDAŞ	1200 MW	ÇED süreci devam etmektedir.
Çanakkale/Karabiga	Cenal Termik Santrali	Cengiz Enerji San.ve Tic. A.Ş.	1320 MW	09.05.2012 ÇED Olumlu Kararı
Çanakkale/Karabiga	Karaburun Termik Santrali	Sarıkaya Enerji.Mad.Tar.San.ve Tic.A.Ş.	820 MW	ÇED Süreci devam etmektedir.
Çanakkale/Lapseki	Kirazlıdere Termik Santrali	Filiz Enerji Mad.Tar.San.ve Tic.A.Ş.	600 MW	14.02.2013 ÇED Olumlu Kararı
Çanakkale/Lapseki	Kirazlıdere - 2 Termik Santrali	Filiz Enerji Mad.Tar.San.ve Tic.A.Ş.	660 MW	ÇED Süreci devam etmektedir
Çanakkale/Lapseki/Şevketiye	Lapseki Termik Santrali	Kaptan Demir Çelik End. Tic.A.Ş.	1320 MW	ÇED Süreci devam etmektedir

Elektrik Üretim Anonim Şirketi (EÜAŞ) tarafından tesis edilen Çan Termik Santrali için 13.08.1999 tarihinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca ÇED Olumlu belgesi verilmiştir. EÜAŞ tarafından, söz konusu santralin yakınında bulunan Kaz Dağlarına santralden kaynaklanabilecek etkilerin saptanması amacıyla inşaat ve işletme aşamalarını kapsayacak şekilde bir izleme programı dâhilinde toprak ve bitki örnekleri alınarak topraktaki PH, katyon değişim kapasitesi ve kükürt miktarının ölçülmesi ile ağaç ibre ve yapraklarında kükürt değişimlerinin izlenmesi taahhüt edilmiştir.

Bu bağlamda, söz konusu gözlem ve analizlerin bir sözleşme çerçevesinde Orman ve Su İşleri Bakanlığı Ege Ormancılık Araştırma Müdürlüğü'ne yaptırılması uygun görülmüş ve 18.09.2001 tarihinde sözleşme imzalanmıştır. Sözleşme tarihinden bu yana her yıl vejetasyon başında ve sonunda olmak üzere, 2006 yılı sonu itibari ile toplam dokuz kez ölçüm ve gözlem yapılmıştır. Örnek alınan alanlar, envanter çalışmaları ile belirlenmiş, santralin etkisi ve hâkim rüzgâr yönü gibi özellikler dikkate alınarak seçilmiştir. Deneme alanları toplam 21 adet olarak belirlenmiştir. Belirlenen deneme alanlarından toprak ve ibre örnekleri alınmış, ayrıca bu alanlara ilaveten Kaz Dağlarının önemli akarsularından ikisinden Sarıot Deresi ve Kirse Dere'sinden su örnekleri alınmıştır. Çalışma kapsamında, deneme alanlarında toprakta ve bitkilerde detaylı analizler yapılmıştır. Örnekler, yüzeyden ve derinden olacak şekilde alınmış ve örnekleme yılda 2 kez tekrarlanmıştır.

**ÇANAKKALE MİLLETVEKİLİ SAYIN SERDAR SOYDAN'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/16785)**

Deneme alanlarında yer alan 18 noktada, yılda 2 kere 1, 2 ve 3 yaşlı ibrelerde ve yılda 1 kez uygun noktalarda geniş yaprak analizleri yapılmaktadır. Bitkilerde analiz olarak yaprakta kükürt tayini yapılmaktadır. Kirsedere ve Sarıot Deresinden yılda iki kez alınan örneklerde kapsamlı analizler yapılmış ve sonuçları takip edilmiştir. Analiz sonuçlarına göre kükürt değerleri genel olarak sınır değerlerle uyumlu olup izleme programının başladığı tarihten itibaren herhangi bir artış göstermemiştir. Söz konusu çalışmalar 2010 yılı sonuna kadar devam ettirilmiş ve proje tamamlanmıştır. Analiz sonuçlarına göre sınır değeri aşan bir sonuç bulunmamaktadır.

Ege Ormancılık Araştırma Müdürlüğüne yaptırılan izleme programı projesinden ayrı olarak söz konusu santralin çevrede oluşturabileceği muhtemel etkilerin belirlenmesi amacı ile ÇED raporu gereği oluşturulan 6 yıl süreli "çevresel izleme" programı çerçevesinde; santral sahası ve çevresinde hava ve su kalitesi ölçümleri gerçekleştirilmiştir. İzleme programı süresi tamamlanmış olmakla birlikte halen santral çevresindeki hava ve su kalitesi ölçümleri devam ettirilmektedir. Bugüne kadar, herhangi bir sorun teşkil edecek durumla karşılaşılmamıştır.